Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001328

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мігулка Ольга Олексіївна
2. Olha Mihulka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9688-2009

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051 Економіка

Дата захисту: 06-06-2023

Спеціальність за освітою: 013 початкова освіта

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1128

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.03, 06.04.15

Тема дисертації:

1. Оцінка ефективності лізингових операцій.
2. Evaluation of the effectiveness of leasing operations.

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено удосконаленню теоретичних засад та розробці комплексу методів та моделей оцінювання ефективності лізингових операцій, формування ефективних методів аналізу факторів, які впливають на ефективність діяльності українських лізингових компаній. У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукової проблеми щодо розроблення методичних положень та відповідної системи моделей оцінювання ефективності лізингових операцій, аналізу чинників, які спричиняють статистично значущий вплив на ефективність функціонування лізингових компаній України та удосконалення існуючого понятійно-категоріального апарату аналізу ефективності лізингових операцій. У роботі відзначається, що лізингові операції на сучасному етапі в Україні є менш розвиненою формою економічних відносин у порівнянні з кредитуванням. Це може бути пояснене існуванням в методології аналізу лізингових операцій «вузьких місць», які залишаються недостатньо вивченими та висвітленими. Крім

цього існуючі підходи до оцінки ефективності лізингових операцій та лізингового бізнесу загалом подекуди не відповідають сучасним реаліям економічних відносин. Мають місце і суперечливі аспекти правового регулювання лізингового бізнесу. Економічна ефективність є значно ширшою концепцією у порівнянні із рентабельністю, оскільки є більш загальною категорією, що характеризує результати, отримувані при багатьох варіантах використання ресурсів лізингової компанії. Рентабельність є однією із форм вираження економічної ефективності. Аналіз показав, що найпоширенішим методом оцінювання ефективності лізингових операцій, який активно використовують у фінансовій практиці не лише закордонні, але й вітчизняні лізингові компанії та аналітики є підхід, який ґрунтується на оцінці ефективності лізингу у порівнянні із близьким по економічній сутності видом активних операцій – банківським кредитом. Було показано, що при порівнянні лізингових угод із звичайним придбанням майна через кредитування часто не враховують важливий чинник, а саме додатковий прибуток, отриманий від обігу вивільненого через застосування лізингу капіталу, що подекуди призводить до заниженої оцінки ефективності лізингу у порівнянні із звичайною операцією купівлі-продажу. У роботі було запропоновану систему класифікації ризиків усіх учасників лізингової угоди, а саме, лізингодавців, лізингоодержувачів, кредиторів, продавців та страхової компанії. Ключовим ризиком для фінансової установи, яка задіяна у лізинговому бізнесі є кредитний ризик, оскільки лізингова операція дуже схожа до продажу забезпечених кредитних продуктів. У дисертаційному дослідженні було розроблено вісім орієнтованих на вхід DEA моделей із змінним VRS та сталим CRS ефектами масштабу. Використання у ролі вихідних змінних у DEA моделях чистого доходу від реалізації продукції, чистого прибутку та інші операційних доходів, коефіцієнту поточної ліквідності та дебіторської заборгованості дозволило врахувати довгостроковий характер лізингових угод та стійкість лізингових компаній як ключову складову їх ефективного функціонування. У ролі вхідних змінні для усіх моделей було взято сукупні активи, адміністративні витрати та інші операційні витрати, основні засоби та нематеріальні активи, собівартість реалізованої продукції та інші витрати. Із результатів оцінки CRS та VRS ефективностей функціонування українських лізингових компаній, які наведено було зроблено висновок, що незважаючи на високі темпи зростання обсягів лізингових операцій у другій половині 2020 року, лізинговий бізнес у попередньому 2019 році продемонстрував дещо вищу ефективність. Це можна пояснити тим, що у першій половині 2020 року після введення карантину спостерігалось різке скорочення ділової активності у всіх сферах економіки, викликане панічними настроями перед пандемією ковіду-19. Аналіз показав, що на результатах роботи лізингових компаній це практично не відобразилось. Так, 9 із 21 компаній продемонстрували у 2020 році зростання середнього значення CRS та VRS ефективностей. У роботі було побудовано орієнтовані на вхід DEA моделі, оскільки вони у порівнянні із орієнтованими на вихід моделями дозволяють отримати більш коректні оцінки ефективності лізингового бізнесу, оскільки керівництво лізингових компаній має у своєму розпорядженні значно більше можливостей щодо регулювання розміру саме вхідних ресурсів. Оцінка ефективності на основі DEA методології виявилась чутливою до набору вхідних та вихідних змінних моделей. У роботі було запропоновано використовувати середнє значення ефективностей на основі усіх отриманих DEA моделей. Ключові слова: технічна ефективність, ефективність масштабу, ефективність лізингових операцій, ефективність діяльності, оцінювання ефективності, лізингові платежі, лізинговий бізнес, DEA, SFA, стохастична границя, ефективність функціонування, лізинг, кредит, банк.

2. The dissertation research is devoted to the improvement of the theoretical foundations and the development of a set of methods and models for assessing the effectiveness of leasing operations, the formation of effective methods for analyzing factors that affect the efficiency of Ukrainian leasing companies. The dissertation provides a theoretical generalization and a new solution to the scientific problem of developing methodological provisions and the corresponding system of models for assessing the effectiveness of leasing operations, analyzing factors that have a statistically significant impact on the efficiency of the functioning of leasing companies in Ukraine and improving the existing conceptual and categorical apparatus of efficiency analysis. The paper notes that leasing operations at the present stage in Ukraine are a less developed form of economic relations compared to lending. This can be explained by the existence of bottlenecks in the methodology for analyzing leasing operations, which

remain insufficiently studied and illuminated. In addition, existing approaches to assessing the effectiveness of leasing operations and the leasing business as a whole do not meet the current realities of economic relations. There are also contradictory aspects of the legal regulation of the leasing business. Economic efficiency is a broader concept than profitability, since it is a more general category that characterizes the results obtained from many options for using the resources of a leasing company. Profitability is one of the forms of expression of economic efficiency. The analysis showed that the most common method for assessing the effectiveness of leasing operations, which is actively used in financial practice not only by foreign, but also by domestic leasing companies and analysts, is an approach based on assessing the effectiveness of leasing compared to a type of active operations that is close in economic essence - banking credit. It was shown that when comparing leasing transactions with the usual acquisition of property due to lending, an important factor is often not taken into account, namely, the additional profit received from the circulation of capital released due to the use of leasing, in some places leads to an underestimation of the effectiveness of leasing compared to ordinary sale and purchase transaction. The paper proposed a risk classification system for all participants in a leasing agreement, namely, lessors, lessees, creditors, sellers and an insurance company. The key risk for a financial institution involved in the leasing business is credit risk, as a leasing operation is very similar to selling secured loan products. In the dissertation research work, eight input-oriented DEA models with variable VRS and robust CRS effects of scale were developed. The use of net income from product sales, net profit and other operating income, the current liquidity ratio and receivables as input variables in DEA models made it possible to take into account the long-term nature of leasing transactions and the stability of leasing companies as a key component of their effective functioning. As input variables for all models, total assets, administrative expenses and other operating expenses, fixed assets and intangible assets, cost of goods sold and other expenses were taken. Based on the results of the CRS and VRS assessment of the performance of Ukrainian leasing companies, it was concluded that despite the high growth rates of leasing operations in the second half of 2020, the leasing business in the previous 2019 showed slightly higher efficiency. This is due to the fact that in the first half of 2020, after the introduction of quarantine, there was a sharp decline in business activity in all sectors of the economy, caused by panic before the kovydu-19 pandemic. The analysis showed that this practically did not affect the results of the work of leasing companies. Thus, 9 out of 21 companies showed an increase in the average value of CRS and VRS efficiency in 2020. In the work, input-oriented DEA models were built, since, compared to outputoriented models, they allow obtaining more correct estimates of the effectiveness of the leasing business, since the management of leasing companies has much greater opportunities to regulate the size of input resources. Performance evaluation based on the DEA methodology turned out to be sensitive to the set of input and output shift models. The paper proposed to use the average value of efficiency based on all received DEA models. Keywords: technical efficiency, scale efficiency, efficiency of leasing operations, efficiency of activity, internal rate of return, leasing payments, leasing business, DEA, SFA, stochastic frontier, rent, lease, credit.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Мігулка, О., Кишакевич, Б., Вовк, Ю., & Ворончак, І. (2022). Оцінка ефективності функціонування лізингових компаній України з допомогою DEA моделей. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики, 2 (43), 175–181. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.43.2022.3659

- 2. Мігулка, О., Кишакевич, Б., Максишко, Н., & Іванов, Р. (2022). Оцінка ефективності за витратами та прибутком лізингових компаній України на основі SFA-моделей. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practic, 5 (46), 195–208. DOI: https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.46.2022.3860
- 3. Мігулка, О. О., & Кишакевич, Б. Ю. (2019). Лізинг в епоху цифрової економіки: перспективи та напрями розвитку. Економічний простір, 141, 183– 195. DOI: http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/20/19 12
- 4. Мігулка, О.О. (2019). Сутність та класифікація ризиків фінансового лізингу. Економічний форум, 1(4), 205–212. DOI: https://doi.org/10.36910/6765- 2308-8559-2019-4-32
- 5. Мігулка, О.О. (2021). Аналіз факторів, які впливають на ефективність функціонування лізингових компаній України. Економіка та суспільство, 34. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-28
- 6. Мігулка, О.О., & Кишакевич, Б.Ю. (2022). Методи оцінювання ефективності лізингових операцій. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки, 1, 220–228. DOI: https://doi.org/10.31891/2307- 5740-2022-302-1-37
- 7. Мігулка, О. О., & Кишакевич, Б. Ю. (2022). Детермінанти ефективності масштабу функціонування лізингових компаній України. Бізнес Інформ, 1, 165– 171. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-165-171
- 8. Мігулка, О. О., & Кишакевич, Б. Ю. (2022). Оцінка ефективності лізингових операцій у випадку ануїтетної схеми розрахунку лізингових платежів. Бізнес Інформ, 8, 75–80. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-8-75-80
- 9. Мігулка, О., & О., Кишакевич, Б. Ю. (2019). Вплив цифрових технологій на розвиток лізингу. Актуальні проблеми економіки та менеджменту: зб. матер. V Міжнародної наук.-практ. конф. (16.02.2019, м. Запоріжжя), 66–68.
- 10. Мігулка, О.О., Кишакевич, Б.Ю., & Кринський А. (2019). Основні тенденції розвитку ринку лізингу в сучасних умовах. Актуальні проблеми сучасної науки : зб. матер. VI Міжнародної наук.-практ. конф. викладачів та студентів навчально-наукового інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій ДДПУ ім. І. Франка (19 квітня 2019 р., м. Дрогобич), 19–21.
- 11. Мігулка, О.О. (2021). Особливості аналізу кредитного ризику лізингових операцій. Актуальні проблеми сучасної науки: зб. матер. VIII Міжнародної наук.-практ. конф. викладачів та студентів навчально-наукового інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій ДДПУ ім. І. Франка (16 квітня 2021 р., м. Дрогобич), 73–75.
- 12. Мігулка, О.О. (2021). Економічна сутність ризиків лізингових операцій. Виклики та перспективи розвитку нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях: зб. матер. XVI Міжнародної наук.- практ. конф. (25–26 листопада 2021 р., м. Запоріжжя), 152–154.
- 13. Мігулка, О.О. (2022). Сутність та класифікація економічної ефективності. Особливості розвитку цифрової економіки в умовах інформаційно-технологічних викликів: зб. тез-доповідей I Всеукраїнської наук.- практ. конф. (20 жовтня 2022, м. Трускавець), 109–110.
- 14. Мігулка, О.О. (2022). Економічна сутність ефективності лізингових операцій. Виклики та перспективи розвитку нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях: зб. матер. XVII Міжнародної наук.- практ. конф. (13–14 жовтня 2022 р., м. Запоріжжя), 167–168.
- 15. Мігулка, О.О., Кишакевич, Б.Ю. (2022). Детермінанти ефективності лізингового бізнесу в Україні. Актуальні проблеми сучасної науки: зб. матер. Міжнародної наук.-прак. конф. викладачів та студентів навчально-наукового інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій. ДДПУ ім. І. Франка. (29 квітня 2022, м. Дрогобич), 31–32.
- 16. Мігулка, О.О. (2022). Оцінка ефективності лізингових операцій з допомогою внутрішньої норми прибутковості. Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку і права в XXI столітті: зб. тез-доповідей Міжнародної наук.- практ. конф. (8 листопада 2022 р., м. Умань), 33–34.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кишакевич Богдан Юрійович
2. Bogdan Y. Kyshakevych

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0587-6410

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Благун Іван Семенович
2. Ivan S. Blahun

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5178-6002

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Костянтин Григорович
2. Kostiantyn H. Hrytsenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 05.13.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7855-691X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, буд. 116, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Садура Оксана Борисівна
2. Oksana B. Sadura

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7898-9128

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет природокористування

Код за ЄДРПОУ: 00493735

Місцезнаходження: вул. Володимира Великого, буд. 1, Дубляни, Львівський р-н., 80381, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Квасній Любов Григорівна
2. Liubov H. Kvasnii

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5248-544X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Рибчук Анатолій Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Рибчук Анатолій Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Івах Світлана
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна